

תכלית העבודה בראש השנה להחזיר השכינה

שגירשנו מן הארץ בחטא עץ הדעת!

|| הרה"ג ר' פנחס פרידמן ||

כל ישראל היו כלולים באדם הראשון בעת החטא.

בחטא עץ הדעת נסתלקה השכינה

על פי האמור יפתח לנו פתח להבין התיקון המיוחד המוטל עלינו לתקן בראש השנה, על פי מה שמצינו במדרש כי בחטא עץ הדעת נסתלקה השכינה מן הארץ, כמבואר במדרש תנחומא (פרשת נשא סימן טז):

"בשעה שברא הקב"ה את העולם, נתאוה שיהא לו דירה בתחתונים כמו שיש בעליונים, ברא את האדם וצוה אותו ואמר לו (בראשית ב יז), מכל עץ הגן אכול תאכל ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, ועבר על צויו, אמר ליה הקב"ה, כך הייתי מתאוה שיהא לי דירה בתחתונים כמו שיש לי בעליונים, ודבר אחד צויתי אותך ולא שמרת אותו, מיד סילק הקב"ה שכינתו לרקיע הראשון, מנין דכתיב (שם ג ח) וישמעו את קול ה' אלהים מתהלך בגן, כיון שעברו על הצווי סלק שכינתו לרקיע הראשון.

עמד קין והרג להבל, מיד סלק שכינתו לרקיע שני כו', עמד דור אנוש והכעיס לפניו נסתלקה מן השני לשלישי, עמד דור המבול והשחית דרכו נסתלקה מן השלישי לרביעי, דור הפלגה נתגאה נסתלקה מן רביעי לחמישי, סדומיים קלקלו נסתלקה מן החמישי לשישי, עמדו אמרפל וחבריו נסתלקה מן שישי לשביעי...

כיון שעמד אברהם סיגל מעשים טובים ירד הקב"ה מן רקיע שביעי לשישי, עמד יצחק ופשוט צוארו על גבי המזבח ירד משישי לחמישי, יעקב מן חמישי לרביעי, לוי בנו מן רביעי לשלישי, קהת בן לוי מן שלישי לשני, עמרם מן שני לראשון, עמד משה והורידה לארץ שנאמר (שמות יט כ) וירד ה' על הר סיני."

והנה כאשר נתבונן במרד הגדול של אדם הראשון וכל הנבראים שהיו כלולים בו, בראש השנה הראשון של בריאת העולם, תיפול עלינו אימתה ופחד, שהרי כפי שלמדנו מלשון המדרש כבר מיום בריאת העולם נתאוה הקב"ה: "שיהא לו דירה בתחתונים כמו שיש בעליונים", והנה בא לו אדם קרוץ מחומר יציר כפיו של הקב"ה ומרד באזהרת ה' שלא לאכול מעץ הדעת, וגרם בכך לגרש כביכול את הקב"ה מן הארץ שהוא עצמו ברא.

ויש לבאר בזה הטעם שבחר הקב"ה להעניש את אדם הראשון בגירושו מגן עדן, ככתוב (בראשית כג ג): "וישלחהו ה' אלקים מגן עדן לעבד את האדמה אשר לוקח משם, ויגרש את האדם". כי בגן עדן היה לו לאדם הראשון מכל מנעמי העולם בגשמיות וברוחניות, עד כדי כך שמבואר בגמרא (סנהדרין נט): "אדם הראשון מיסב בגן עדן היה, והיו מלאכי השרת צולין לו בשור ומסנינין לו יין", והנה גירשו הקב"ה מגן עדן בגזירה הקשה של: "בזעת אפין תאכל לחם", כדי שיזכור תמיד את הפגם הגדול שגרם לגרש את המלך העליון מדירתו בתחתונים שכל כך נתאוה אליה.

בראש השנה חטאו אדם הראשון וכל הנשמות הכלולות בו וגרמו בכך לגרש את השכינה לרקיע הראשון

במעמד הנבחר של מתן תורה הוריד משה רבינו את השכינה לארץ ככתוב: "וירד ה' על הר סיני"

תכלית התקיעה בשופר לעורר המעמד של קבלת התורה, כדי שתרד השכינה בארץ כמו שירדה אז

"אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם",

בראש השנה צריך לעמוד לפני ה' אלקינו שנמצא בארץ

"סיבת חטאו של אדם הראשון היתה, בסיבת הנשמות שהיו כלולים בו מכל מין ומין, מהם צדיקים מהם רשעים, מהם גזלנים מהם גרגרים, ומצידים נתאוה לאכול מן העץ. אם כן לא היה מצדו כל כך חטא כי אם בסיבתם, ועם כל זאת עשה תשובה, כי לולי החטא היה נצחי לעולם, ובחטאו נאמר לו כי ביום אכלך מות תמות".

לפי האמור נשכיל להבין מה שמבואר בכל הספרים הקדושים, כי כל אחד צריך לתקן את חלקו בחטא עץ הדעת, וראיה לכך שהרי בחטא עץ הדעת נגזרה מיתה על כל הנבראים, כמו שכתוב (בראשית ב יז): "ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו כי ביום אכלך ממנו מות תמות", נגזרה לא רק על אדם הראשון אלא גם על כל הנבראים בכל הדורות, לכן מוטלת החובה על כל אחד מישאל לתקן את חלקו בחטא עץ הדעת.

מעתה יתבאר היטב דברי הר"ן בשם המדרש, כי הטעם שראש השנה הוא יום הדין לכל באי עולם, הוא משום שאדם הראשון נברא בראש השנה וחטא ביום זה באוכלו מעץ הדעת, והקב"ה דן אותו ביום זה ונגזרה עליו מיתה (בראשית ב יז): "ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכלו ממנו כי ביום אכלך ממנו מות תמות", וגם נגזרה עליו גזירת העמל על הפרנסה (שם ג יט): "בזעת אפין תאכל לחם".

הנה כי כן מאחר שחטא עץ הדעת הוא בעצם החטא של כל הנבראים שהיו כלולים בו, לכן בכל שנה ביום זה מתעורר שוב אותו יום הדין, לבדוק כל אחד ואחד אם הוא עדיין ממשיך באותו מרד כנגד ציווי הבורא עולם, כי אז ח"ו נגזרים עליו גזירת מיתה וקושי הפרנסה כמו שנגזרה על אדם הראשון, אולם אם הוא עושה תשובה ומתקן את דרכיו, כי אז הקב"ה סולח לו כמו שסלח לאדם הראשון והאריך את חייו שלא ימות באותו יום.

וזהו פירוש הפסוק: "אתם נצבים היום", בראש השנה שנקרא היום, "כולכם לפני ה' אלקיכם", כי תיקון זה אינו נוגע רק לאדם הראשון, אלא לכל אחד ואחד מכם שחטא בעץ הדעת בראש השנה: "ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש ישראל", שהרי

נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם", גילה לנו משה רבינו אדון כל הנביאים לקח נשגב, על התיקון הגדול שמוטל עלינו לתקן בכל ראש השנה, על פי מה שכתב הר"ן - רבינו נסים בפירושו על הגמרא (ר"ה טז). הטעם שראש השנה הוא יום הדין לכל באי עולם, כי ביום זה נברא אדם הראשון, ובו ביום נצטווה שלא לאכול מעץ הדעת, ובו ביום חטא, ובו ביום חזר בתשובה ויצא זכאי, כמבואר בפסיקתא (פסקא כג) וכן מבואר במדרש (ויק"ר כט א):

"בחדש השביעי באחד לחדש... תני בשם רבי אליעזר בכ"ה באלול נברא העולם... נמצאת אתה אומר ביום ראש השנה בשעה ראשונה עלה במחשבה, בשניה נתייעץ עם מלאכי השרת, בשלישי כנס עפרו, ברביעי גבלו, בחמישי רקמו, בששי עשאו גולם, בשביעי נפח בו נשמה, בשמיני הכניסו לגן, בתשיעי נצטווה בעשירי עבר, באחד עשר נידון, בשנים עשר יצא בדימוס. אמר הקב"ה לאדם, זה סימן לבניך כשם שעמדת לפני בדין היום הזה ויצאת בדימוס, כך עתידין בניך לעמוד לפני בדין ביום זה ויוצאין לפני בדימוס, אימתי בחדש השביעי באחד לחדש".

מסיים על כך רבינו נסים:

"ומכאן סמך למה אדם נידון בראש השנה יותר מבשאר ימים, ואף בשמים יש אות, שמזל החודש הזה מאזנים, כי בו פלס ומאזני משפט לה'. ולפי זה הא דאמרין (ר"ה כז) כמאן מצלינן האינדא, זה היום תחלת מעשיך זכרון ליום ראשון, כרבי אליעזר [שבתשרי נברא העולם], על יצירת אדם קאמרין, אבל בכ"ה באלול תחילת בריאת העולם הוא".

כל אחד צריך לתקן חלקו בחטא עץ הדעת

ויש להרחיב בביאור דברי הר"ן בשם המדרש, מדוע ראש השנה הוא יום הדין לכל באי עולם, על פי מה שביאר האריז"ל ב"ספר הלקוטים" (פרשת האזינו), כי אדם הראשון לא חטא בעץ הדעת מצד עצמו כי אם מצד כל הנשמות שהיו כלולות בו:

שבת קודש פרשת נצבים היא השבת האחרונה בשנה זו לפני ראש השנה הבאה עלינו לטובה, וכבר כתבו הטור והמחבר (או"ח סימן תכח סעיף ד) כי לעולם קוראים פרשת נצבים לפני ראש השנה, ומקור הדבר בתוספות (מגילה לא: ד"ה קללות) שכתבו הטעם לכך, כדי להפסיק עם פרשת נצבים בין התוכחות שבפרשת כי תבוא לראש השנה, ובלשונם: "לפי שאנו רוצים להפסיק ולקרות שבת אחת קודם ראש השנה, בפרשה שלא תהא מדוברת בקללות כלל, שלא להסמיך הקללות לראש השנה".

"ויהי היום דא ראש השנה"

ענין זה מתאים להפליא עם המבואר בספרים הקדושים: "זרע קודש", "אור המאיר", "ערבי נחל", "מאור ושמש", "תפארת שלמה", "ישמח משה" ועוד, כי מצינו רמז ברור על ראש השנה בפסוק הראשון בפרשת נצבים (כט ט): "אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש ישראל", על פי המבואר בזה הקדוש (פרשת בא לב:): על הכתוב (איוב א ו): "ויהי היום ויבואו בני האלהים להתייצב על ה' ויבוא גם השטן בתוכם, ויהי היום דא ראש השנה דקוב"ה קאים למידן עלמא".

הרי מבואר כי מלת "היום" רומז על ראש השנה שהקב"ה דן בו את העולם, ובדרך הפשט הכוונה בזה, כי היום" בה' הידוע רומז על "היום" הידוע ראש השנה שבו נברא אדם הראשון כמו שיתבאר. והנה שנינו במשנה (ר"ה טז): "בראש השנה כל באי עולם עוברים לפני כבני מרון". וזהו פירוש הכתוב: "אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם", היינו בראש השנה שנקרא "היום" כל באי עולם נצבים לפני הקב"ה לתת דין וחשבון על כל מעלליהם.

רעיון קדוש זה מצינו ב"לקוטי תורה" לבעל התניא (פרשתינו דף מד טור א) שמוסיף לבאר, כי בפסוק זה נזכרו עשר בחינות שיש בישראל: ראשיכם, שבטיכם, זקניכם, שוטריכם, כל איש ישראל, טפכם, נשיכם, גרך, חוטב עציך, שואב מימיה, כי כמו שכל אדם הוא קומה שלימה הכלול מעשר בחינות שהם ג' שכליים עם ז' מדות, כי השכל שבראש כולל ג' ראשונות חכמה, בינה, דעת, אשר הם משפיעים על ז' המדות שבלב: חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד, מלכות.

כמו כן כללות ישראל הם בבחינת קומה שלימה הכלולים מעשר בחינות אלו, שכן ראשיכם, שבטיכם, זקניכם הם כנגד ג' שכליים: חכמה, בינה, דעת, והנה הם משפיעים מחכמתם בינתם ודעתם בדרכי התורה לכל ישראל, שהם בבחינת ז' מדות שבלב: שוטריכם, כל איש ישראל, טפכם, נשיכם, גרך, חוטב עציך, שואב מימיה, אשר כולם כאחד בלי יוצא מן הכלל יש להם תיקון ועליה לעמוד לפני ה' בראש השנה.

בראש השנה התיקון על חטא עץ הדעת

לכבוד ראש השנה הבאה עלינו לטובה נראה לומר רעיון חדש, כי בפסוק זה: "אתם

קול השופר מעורר מתן תורה שאז ירד ה' בארץ

ועתה בא וראה כי על פי האמור יאיר לנו להבין, מה שצונו הקב"ה לתקוע בשופר בראש השנה ככתוב (במדבר כט א): **"יום תרועה יהיה לכם"**, בהקדם מה שכתב רבינו סעדיה גאון בטעם השלישי על מצות תקיעת שופר: **"להזכירו מעמד הר סיני שנאמר בו (שמות יט טז) וקול שופר חזק מאד, ונקבל על עצמנו מה שקבלו אבותינו על עצמם נעשה ונשמע"**.

לפי האמור יש לומר הביאור בזה, כי היות שבראש השנה מוטלת עלינו החובה לתקן את הפגם הגדול של כל הנבראים, שגרמו בחטא עץ הדעת לגרש את השכינה מן הארץ, והנה כבר למדנו שלא חזר הקב"ה להשרות שכינתו בארץ, עד שבא משה רבינו שהיה בדור השביעי לאברהם אבינו, ועל ידי שנתן תורה לישראל הוריד את השכינה לארץ, כלשון המדרש: **"עמד משה והורידה לארץ שנאמר וירד ה' על הר סיני"**.

על כן צונו הקב"ה לתקוע בשופר בראש השנה, כדי שנזכור את המעמד הנשגב של קבלת התורה בהר סיני, ונקבל על עצמנו שוב לקיים את כל מצוות התורה, ועל ידי זה נזכה שוב שירד ה' להשרות שכינתו בארץ, אשר זהו התיקון על מה שפגמנו ביום זה לגרש את השכינה מן הארץ.

וזהו שגילה לנו נעים זמירות ישראל הטעם על תקיעת שופר (תהלים פט טז): **"אשרי העם יודעי תרועה ה' באור פניך יהלכון"**. כלומר אשרי העם שיודעים ומשיגים תכלית כוונת התרועה, שהיא לעורר את המעמד הנבחר של מתן תורה כדי שישירה הקב"ה שוב שכינתו בארץ, ועל ידי זה נזכה: **"ה' באור פניך יהלכון"**, ללכת בעולם הזה באור פני ה' מקרוב על ידי שמשרה שכינתו בארץ.

נפלא להבין בזה מה שאנו מרבים להתפלל בראש השנה על התגלות כבוד מלכות שמים בעולם: **"מלוך על כל העולם כולו בכבודך, והנשא על כל הארץ ביקרך, והופע בהדר גאון עזך על כל יושבי תבל ארצך, וידע כל פעול כי אתה פעלתו, ויבין כל יצור כי אתה יצרתו, ויאמר כל אשר נשמה באפו, ה' אלקי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה"**.

כי היות שאנחנו גרמנו בחטא עץ הדעת לגרש את השכינה מן הארץ, אשר כתוצאה מכך התחילו התדרדרות הגדולה מדור לדור בכבודה של מלכות שמים, עד שגירשו את השכינה מרקיע לרקיע עד לרקיע השביעי, על כן מוטל עלינו לתקן ענין זה על ידי שנתפלל שיתגלה שוב מלכותו יתברך בעולם: **"ויאמר כל אשר נשמה באפו ה' אלקי ישראל מלך"**.

וזהו שגילה משה רבינו לישראל התיקון המוטל עליהם בראש השנה: **"אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם"**, כלומר בראש השנה שנקרא "היום" מוטל עליכם להוריד את השכינה בארץ, עד שכולכם תהיו נצבים **"לפני ה' אלקיכם"** בעולם הזה בסמוך בבחינת: **"ה' באור פניך יהלכון"**, ולא שתעמדו רחוקים מחמת גירוש השכינה לרקיע הראשון.

אדם הראשון פגם באותיות היו"ם

בדרך זו במסילה נעלה בדחילו ורחימו לבאר הטעם שראש השנה נקרא "היום", כמו שהבאנו בשם הזוהר הקדוש: **"ויהי היום דא ראש השנה דקוב"ה קאים למידן עלמא"**, על פי הקדמה נפלאה שכתב בספר "תוספת חיים" להרה"ק רבי חיים יוסף אבדק"ק פיסטין זצ"ל (פרשת שמייני), כי אדם הראשון בחטאו פגם באותיות ו"ה משם הוי"ה ונתפרדו מאותיות י"ה, וכן פגם באותיות י"ם משם אלקי"ם ונתפרדו מאותיות אל"ה.

נמצא לפי זה כי בחטא עץ הדעת פגם אדם הראשון באותיות היו"ם, שהם אותיות ו"ה משם הוי"ה ואותיות מ"י משם אלקים, ועל זה אנו מתפללים בתפלת שמונה עשרה: **"כי לישועתך קוינו כל היום"**, שיחזרו אותיות היו"ם למקומם. והנה ביום חנוכת המשכן נתקנו לשעתו אותיות היו"ם, ועל זה אמר משה רבינו לישראל (ויקרא ט ד): **"כי היום ה' נראה אליכם"** שנתקנו אותיות היו"ם.

ושמעתי בענין זה דבר נפלא מהמקובל האלקי הרה"ק מסקאליע זצ"ל לפרש הפסוק (בראשית ג ח): **"וישמעו את קול ה' אלקים**

ראשי תיבות (תהלים צו א): **"ישמחו ה'שמים ו'tגל ה'ארץ**. הביאור בזה כי כאשר הקב"ה מאיר אורו הגדול בהתגלות בעולם הזה, אזי מתרבה השמחה והגילה בשמים ובארץ, ולכן השם הוי"ה נוטריקון **"ישמחו ה'שמים ו'tגל ה'ארץ**.

אבל בזמן הגלות שיש הסתר פנים בעולם הזה, אין השמחה ניכרת בארץ כי אם בשמים ששם אין שום הסתר פנים, על כן בזמן הגלות שולט רק מחצית השם י"ה שהוא ראשי תיבות **"שמחו ה'שמים**, לרמז שהשמחה היא רק בשמים, אבל ב' אותיות ו"ה שהוא ראשי

תוספת חיים: אדם הראשון פגם באותיות ו"ה משם הוי"ה ובאותיות י"ם משם אלקי"ם שהם אותיות היו"ם

זוהר הקדוש: "ויהי היום דא ראש השנה",

כי צריך לתקן בו אותיות היו"ם שנפגמו בחטא עץ הדעת

שברי"ם הוא אותיות שבר-י"ם, לרמז על אותיות י"ם שנשברו ונפגמו בראש השנה בחטא עץ הדעת

תרוע"ה הוא אותיות תרע-ו"ה, לרמז על אותיות ו"ה שנשברו ונפגמו בראש השנה בחטא עץ הדעת

תיבות ו'tגל ה'ארץ חסרות, כי אין גילה בארץ מחמת ההסתר פנים, ולכן כל זמן שעמלק קיים אין השם שלם כי אם באותיות י"ה, כי חסרה השמחה למטה בארץ בבחינת ו"ה שהוא נוטריקון ו'tגל ה'ארץ עכדה"ק.

מעתה הרווחנו להבין לפי דבריו הקדושים ענין מה שפגם אדם הראשון באותיות ו"ה משם הוי"ה, שהרי כבר הארכנו לעיל בשם המדרש כי בחטא אדם וחווה נסתלקה השכינה מן הארץ, והנה כאשר השכינה נמצאת בארץ שורה השמחה למטה כי באור פני מלך חיים, אבל על ידי שנסתלקה השכינה נפגמו אותיות ו"ה שהוא ראשי תיבות ו'tגל ה'ארץ, כי בהסתלקות פני השכינה חסרה השמחה והגילה בארץ מחמת גזירת המיתה ועול הפרנסה.

שתי הנהגות אל"ה מ"י

בדרך זו נמשיך לבאר גם הפגם באותיות י"ם משם אלקי"ם, על פי מה שכתב ה"חתם סופר" (ריש פרשת בא) בשם "ילקוט הראובני" (פרשת בא אות ד), כי פרעה לא השיג רק אותיות מ"י משם אלקים, ולכן אמר (שמות ה ב): **"מי ה' אשר אשמע בקולו"** - מ"י דייקא, אבל אותיות אל"ה משם אלקים לא ידע, על כן אמר הקב"ה למשה (שם י א): **"למען שתי אותותי אלה בקרבו"**, כדי שישגי גם אותיות אל"ה משם אלקים. וביאר ה"חתם סופר" הכוונה בזה בדרך הפשט, וזה לשון קדשו:

"והדברים עומדים ברומו של עולם בסוד מ"י ברא אל"ה, מכל מקום אראה להסביר בו על דרך הפשוט המובן, ואומר כי הנה כשח"ו השם יתברך בתכלית ההסתר ומניח העולם למקרי זמן והטבע, אזי הוא בחינת מ"י לשון נסתר לא ידענו מי הוא, וכשהוא מתנהג בנסים נפלאים ומשנה הטבע כקריעת ים סוף וכדומה, אשר עין בעין נראה לעין כל כי ה' עומד ומשיגיה עלינו, אזי נקרא בבחינת את"ה כמדברים לנוכחו פנים בפנים...

וזהו פירוש צירוף אותיות אלהי"ם - מ"י אל"ה, רצונו לומר מצד אחד בחינת מ"י, ומצד השני אם אנו בוחנים דרכיו, כי כל סיבות הטבע בהשגחה נפלאה ממנו יתברך, אנו מורים

באצבע אל"ה הם דרכי ה' ועלילותיו יתברך שמו".

לפי זה מבאר ה"חתם סופר" כי פרעה לא השיג רק אותיות מ"י משם אלקים, שהיא הנהגת הטבע שהכופר יכול ח"ו לשאול **"מי" בלשון נסתר לא ידענו מי הוא, ולכן באמת אמר: "מי ה' אשר אשמע בקולו"**, אבל לא הכיר את הנהגה הנסית שלמעלה מן הטבע שהיא בבחינת **"אלה"**, על שם שכולם מודים ואומרים: **"אלה" הם דרכי ה'**, ועל זה אמר הקב"ה שיביא את המכות על פרעה: **"למען שתי אותותי אלה בקרבו"**, כדי שיכיר גם בנהגה נסית שהיא בבחינת **"אלה"** עכדה"ק.

מעתה לפי דבריו הקדושים מבואר היטב הפגם של אדם הראשון באותיות מ"י משם אלקים, כי כל הזמן שהשכינה הקדושה היתה למטה בארץ, היה אפשר להכיר ביתר קלות את אור ה' גם בתוך הנהגת הטבע, ולכן כאשר שאלו על הנהגת הטבע **"מי" מנהיג את העולם, היתה התשובה ברורה כשמש שיד ה' עשתה זאת, אולם אחרי שחטא אדם הראשון וגירש את השכינה מן הארץ, גרם פגם באותיות מ"י משם אלקים, כי ההסתר פנים בתוך הנהגת הטבע נעשה יותר גדול, עד כדי כך שפרעה הרשע העיז לשאול: **"מי ה' אשר אשמע בקולו"**.**

בראש השנה צריך לתקן אותיות היו"ם

הנה כי כן כאשר נצרף שתי ההקדמות של ה"ישמח משה" וה"חתם סופר", יאיר לנו להבין מה שפגם אדם הראשון באותיות היו"ם שהם אותיות ו"ה מהשם הוי"ה ואותיות מ"י של שם אלקים, כי כל זה טובב והולך על מה שלמדנו מדברי המדרש, כי בחטא עץ הדעת נסתלקה השכינה מן הארץ, ועל ידי זה נפגמו אותיות ו"ה שהוא ו'tגל ה'ארץ, שנפרדו מאותיות י"ה כי בארץ חסרה השמחה והגילה, וכן אותיות מ"י שרומזו על אור ה' בתוך הנהגת הטבע נפרדו מאותיות אל"ה, כי אינו ניכר כל כך בגלוי הנהגת ה' בתוך הטבע.

כיון שבאנו לידי כך יתבאר היטב דברי הזוהר הקדוש: **"ויהי היום דא ראש השנה דקוב"ה קאים למידן עלמא"**. כי אדם הראשון וכל הנשמות שהיו כלולות עמו חטאו בראש השנה באכלם מעץ הדעת, ועל ידי זה נסתלקה השכינה מן הארץ ונפגמו אותיות היו"ם, לכן בכל ראש השנה צריך לתקן ענין זה על ידי המשכת השכינה למטה בארץ, אשר כאמור תיקון זה נעשה על ידי קול השופר המעורר את המעמד הנבחר של מתן תורה, שאז ירדה השכינה למטה בארץ ככתוב: **"וירד ה' על הר סיני"**.

ועתה בא וראה דבר פלא, כי במתן תורה כתוב (שמות יט יט): **"ויהי קול השפר הולך וחזק מאד"**, שזהו קול חלק של תקיעה שהולך וחזק ואינו נפסק, ואילו אנחנו מוסיפים גם שני קולות של **"שברים"** **"תרועה"**, שמבואר בגמרא (ר"ה לג:) כי הם בבחינת גנוחי גנח וילולי יליל, כאדם שמאנח ובוכה על צרותיו. אך לפי האמור יש לומר שרמזו בזה על חטא אדם הראשון, כי **"שברים"** הוא אותיות **"שבר-ים"** על שם השבירה באותיות י"ם משם אלקים, ואילו **"תרועה"** הוא אותיות **"תרע-וה"**, על שם השבירה באותיות ו"ה משם הוי"ה, כי תרועה הוא מלשון (תהלים ב ט): **"תרועם בשבט ברזל"**.

וזהו פירוש הפסוק: **"אתם נצבים היום"**, בראש השנה שנקרא היו"ם אתם נצבים **"כולכם לפני ה' אלקיכם"**, לתקן הפגם של אותיות היו"ם בב' שמות ה' אלקים, והתיקון על כך הוא שתמשיכו השראת השכינה למטה עד שתזכר להיות בבחינת: **"אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם"**, לפני דייקא סמוך לו בעולם הזה בבחינת: **"ה' באור פניך יהלכון"**.